
Studenți români din Ținutul Năsăudului înscriși pe listele Facultăților de Medicină din Monarhia Austro-Ungară. Corespondența acestora cu Administrația Fondurilor Grănicerești

Oana H A B O R

Cuvinte cheie: școala medicală, studenți români, Administrația Fondurilor Grănicerești, bursă, regiunea Năsăud.

Keywords: medical school, Romanian students, Administration of the Border Funds (Administrația Fondurilor Grănicerești), scholarship, Năsăud region.

Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, în lipsa unui învățământ medical superior, tinerii români din Ardeal, dornici de a-și continua studiile la nivel universitar erau nevoiți să-și îndrepte privirile spre centrele din afara granițelor. În părțile apusene ale bătrânului continent, studiile universitare căpătaseră o tot mai mare importanță. Ideea de emancipare, egalitate în drepturi promovată de sistemul vest-european de învățământ reprezenta o atracție pentru tinerii români¹. Cu o pondere numerică ce luase avânt la sfârșitul secolului al XIX-lea, viitorii studenți s-au străduit să se alinieze paradigmei vest-europene².

Având în vedere limitele teritoriale ale Monarhiei Austro-Ungare trei au fost, în principal, centrele universitare pentru care au optat absolvenții cursurilor gimnaziale din Transilvania: Viena, Budapesta și Cluj (odată cu înființarea Universității, în 1872). Date fiind condițiile politice din veacul al XIX-lea, românii s-au orientat, mai cu seamă, spre facultățile de drept, istorie, filologie³. Spre sfârșitul secolului, opțiunile aveau să se schimbe. Progresele științei medicale, politica de stat privitoare la sănătate, reformele operate la scara imperiului au încurajat Facultățile de Medicină să își deschidă porțile pentru tot mai mulți tineri.

În anul universitar 1897-1898, pe listele Universităților și Academii Superioare din Austro-Ungaria erau înregistrați 435 de studenți români din Ungaria, 65 dintre aceștia urmând medicina și patru farmacia. După Facultatea de Drept, medicina devenise a doua facultatea pe scara preferințelor⁴.

Viena, Budapesta și Clujul rămăneau cele mai frecventate universități. Dar tinerii s-au orientat și spre alte centre, într-o pondere relativ mică. Al patrulea centru (ca număr de studenți) a fost reprezentat de Graz.

*

1 Lucian Nastasă, *Itinerarii spre lumea savantă: tinerii din spațiul românesc la studii în străinătate (1864-1944)*, Ed. Limes, Cluj Napoca, 2006, pp. 65-71.

2 Stelian Ioan Boia, *Constituirea și organizarea fundației Emanuil Gozdu (1870-1952)*, în „Studia Universitatis «Vasile Goldiș»”, Arad, 8, 1998, p. 164.

3 Dan Berindei, *Cultura națională română modernă*, Ed. Eminescu, București, 1986, p. 20.

4 *Statistica studenților români din Ungaria înscriși pe anul școlar 1897/1898 la Universități și Academii Superioare*, în „Almanahul Societății de Lectură Petru Maior”, Budapesta, 1901, p. 47.